

Kitaabka Daanyeel - Boqol iyo Kow iyo Labaatan

Furfuridda Calaamadaha Maalmihii Ugu Dambeeyey: Fahamka Tilmaamaha Masiixu ka Bixiyey Geedaha Guga ee Biqilaya

Jeff Pippenger
2024-03-07

Masiixu wuxuu dadkiisii u tilmaamay geedaha gu'ga ee biqilaya, si ay u gartaan “calaamadaha” iyo micnaha ka dhalanaya “calaamadaha” maalmaha ugu dambeeya.

“Masiixu wuxuu dadkiisa ku amray inay feejignaadaan calaamadaha imaatinkiisa oo ay farxaan markay arkaan astaamaha Boqorkooda imanaya. Wuxuu yidhi, ‘Markay waxyaalahanu bilaabmaan inay dhacaan, markaas kor u fiiriya, oo madaxyadiinna kor u qaada; waayo, madaxfurashadiinnu way soo dhowdahay.’ Wuxuu xertiisii u tilmaamay geedaha guga ee soo biqlaya, oo wuxuu yidhi: ‘Markay imminka soo baxaan, idinku waad aragtaan oo naftiinna ayaad ka garanaysaan in xagaagu hadda dhow yahay. Sidaas oo kale idinkuna, markaad aragtaan waxyaalahan inay dhacayaan, ogaada in boqortooyada Ilaah dhow dahay.’ Luukos 21:28, 30, 31.” Khilaafkii Weynaa, 308.

“Calaamadaha” maalmaha ugu dambeeya waxaa horay loo sii muujiyey “calaamadaha” ku dhawaaqay oo horseeday dhaqdhaqaaqii malaa’igta kowaad. “Calaamadahaas” waxaa ku jiray gariirkii samooyinka, laakiin Yoo’eel wuxuu caddeeyaa in “calaamadaha” maalmaha ugu dambeeya—kuwaas oo ah maalmaha markii dembiga xun ee Israa’iil la doondooni doono oo aan la heli doonin, markii buurta quduuska ah ee Ilaah ay quduus ahaan doonto weligeed, waayo shisheeyayaal mar dambe ma dhex mari doonaan iyada—gariirinta xoogagga samooyinka, ay sidoo kale ku jiri doonto gariirinta xoogagga dhulka. Walaashii White waxay qeexaysaa farqiga u dhexeeya gariirinta xoogagga samooyinka iyo xoogagga dhulka.

“Diseembar 16, 1848, Rabbigu wuxuu i siiyey muuqaal ku saabsan gariirinta xoogagga samooyinka. Waxaan arkay in markii Rabbigu yidhi ‘samada,’ isagoo bixinaya calaamadaha lagu qoray Matayos, Markos, iyo Luukos, uu ula jeeday samada; oo markii uu yidhi ‘dhulka,’ uu ula jeeday dhulka. Xoogagga samadu waa qorraxda, dayaxa, iyo xiddigaha. Iyagu waxay ka taliyaan samooyinka. Xoogagga dhulkuna waa kuwa ka taliya dhulka. Xoogagga samooyinka waxaa lagu gariirin doonaa codka Ilaah. Markaas qorraxda, dayaxa, iyo xiddigaha waa laga dhaqaajin doonaa meelaha ay joogaan. Ma dabar go’i doonaan, laakiin codka Ilaah baa lagu gariirin doonaa.

“Daruur madow oo culus ayaa kacay oo isku dhacay. Hawadii way kala furantay oo dib bay u rogmatay; dabadeedna waxaan kor u eegi karnay meeltii bannaanayd ee Ooriyon ku taallay, halkaas oo codkii Ilaah ka yimid. Magaalada Quduuska ah waxay ka soo degi doontaa meeshaas bannaan. Waxaan arkay in quwadaha dhulku imminka la gariirinayo, iyo in dhacdooyinku ay u yimaadaan sida ay u kala horreeyaan. Dagaal, iyo warar dagaal, seef, gaajo, iyo belaayo ayaa marka hore gariiriya quwadaha dhulka; dabadeed codka Ilaah ayaa gariirin

doona qorraxda, dayaxa, iyo xiddigaha, dhulkanuna sidoo kale. Waxaan arkay in gariirinta quwadaha Yurub aysan ahayn, sida qaar wax u baraan, gariirinta quwadaha samada, laakiin ay tahay gariirinta quruumaha cadhaysan.” Early Writings, 41.

Gariirka samooyinka ee ku xusan Matayos, Markos, iyo Luukos wuxuu ka dhigan yahay gariirka quwadaha xukuma samooyinka, sida ay u metelaan qorraxda, dayaxa, iyo xiddiguhu. Dhammaan quwadahaas samada ah waa la gariiriyey, oo waxay soo saareen “calaamadaha,” kuwaas oo horseeday oo ku dhawaaqay dhaqdhaqaaqii malaa’igta kowaad. Quwadahaas samada ah mar kale ayaa la gariirin doonaa inta lagu jiro dhaqdhaqaaqa malaa’igta saddexaad. Laakiin dhaqdhaqaaqa malaa’igta saddexaad gudaheeda, quwadaha dhulkana sidoo kale waa la gariirin doonaa. Quwadaha dhulku waa quwadaha xukuma dhulka. Sebtembar 11, 2001, waxaa la gariiriyey quwadaha dhulka, ee ma ahayn kuwa samada.

“Haddaba ma soo baxday hadalka aan ku sheegay in New York lagu baabi’ in doono hir badeed xoog leh? Tan weligay ma aanan odhan. Waxaan idhi, anigoo eegaya dhismayaasha waaweyn ee halkaas kor uga kacaya, dabaqba dabaqa ka dambeeya, ‘Muuqaallo aad u argagax badan ayaa dhici doona marka Rabbigu u kaco inuu dhulka si daran u gariiryo! Markaas ayaa erayada Muujintii 18:1–3 rumoobi doonaan.’ Dhammaan cutubka siddeed iyo tobnaad ee Muujintii waa digniin ku saabsan waxa ku soo socda dhulka. Laakiin iftiin gaar ah kama qabo waxa ku soo socda New York, marka laga reebo inaan ogahay in maalin maalmaha ka mid ah dhismayaasha waaweyn ee halkaas yaalla la tuuri doono hoos, iyadoo ay sabab u tahay rorogidda iyo gedgeddinta xoogga Ilaah. Iftiinka lay siiyey ayaan ku ogahay in halaag dunida ku jiro. Hal eray oo Rabbiga ka yimaadda, hal taabasho oo ka timaadda xooggiisa weyn, dhismayaashan waaweynna way dumi doonaan. Muuqaallo ayaa dhici doona oo cabsiintooda aynaan qiyaasi karin.” Review and Herald, Luulyo 5, 1906.

Taariikhda reer Miller, mid ka mid ah calaamadaha uu Luukos diiwaangeliyey wuxuu ahaa “cidhiidhiga quruumaha.” Quruumuhu waxay matalaan quwadaha xukuma dunida, oo 11-kii Sebtembar, 2001, quruun kasta oo dhulka saaran waa la ruxay markii Hoogga saddexaad uu soo galay taariikhda nebinnimada. Ruxitaankaas dhuleed waxaa lagu matalay Luukos kow iyo labaatanaad, hase yeeshee laguma muujin weedha kitaabiga ah ee ah ruxitaanka quwadaha dhulka. Waxaa lagu matalay weedha ah, “cidhiidhiga quruumaha,” sidii loogu keenay quruumaha dunida markii dhismayaashii waaweynaa ee New York la dumiyey. “Cidhiidhiga quruumaha” ee ku xusan Luukos waa ruxitaanka quwadaha dhulka, oo taasina waxay ku dhammaystirantay taariikhda reer Miller.

“Waxaan arkay in quwadaha dhulku hadda la gilgilayo, iyo in dhacdooyinku u imanayaan sida ay u kala horreeyaan. Dagaal, iyo warar dagaal, seef, abaar, iyo belaayo ayaa marka hore gilgila quwadaha dhulka; dabadeed codka Ilaah ayaa gilgili doona qorraxda, dayaxa, iyo xiddigaha, iyo dhulkanina sidoo kale. Waxaan arkay in gilgilashada quwadaha Yurub aanay ahayn, sida qaar wax u baraan, gilgilashada quwadaha samada, laakiinse ay tahay gilgilashada quruumaha cadhooday.” Early Writings, 41.

“Gariiridda awoodaha quruumaha cadhooday,” waa gariiridda “awoodaha dunida,” sida lagu muujiyey taariikhdii hore ee Adventism-ka iyada oo loo marayo gariiriddii “awoodaha Yurub.”

Uriah Smith wuxuu aqoonsaday waxa gariirinayey awoodaha Yurub sannadkii 1838.

“Sida muddadii nebinnimada ee buunkan [6aad] ee buunka ay ku bilaabatay is-dhiibid ikhtiyaari ah oo awoodda lagu geliyey gacanta Turkiga, taas oo uu sameeyey boqorkii Masiixiga ahaa ee Bariga, sidaas oo kale waxaannu si xaq ah u soo gunaanadi karnaa in dhammaadkeeduna lagu calaamadayn doono is-dhiibid ikhtiyaari ah oo awooddaas ah, taas oo Suldaanka Turkigu dib ugu celinayo gacanta Masiixiyiinta. Sannadkii 1838 Turkigu wuxuu galay dagaal uu la galay Masar. Masriyiintu waxay u ekaayeen kuwo ku dhow inay afgembiyaan awoodda Turkiga. Si taas looga hortago, afartii quwadood ee waaweynaa ee Yurub—Ingiriiska, Ruushka, Awstariya, iyo Buruushiya—ayaa farageliyey si ay u taageeraan dowladdii Turkiga. Turkiguna wuu aqbalay faragelintooda. Shir baa lagu qabtay London, kaas oo lagu diyaariyey go’aan kama dambays ah oo loo gudbinayo Mehemet Ali, Pacha-ga Masar. Waa wax cad in marka go’aankan kama dambaysta ah lagu wareejiyo gacanta Mehemet, masiirka Boqortooyada Cuthmaaniyiintu dhab ahaan geli doono gacanta quwadaha Masiixiga ah ee Yurub. Go’aankan kama dambaysta ah waxaa gacanta Mehemet la geliyey maalintii 11aad ee Agoosto 1840! isla maalintaasna Suldaanku wuxuu warqad u diray safiirradii afarta quwadood, isagoo weydiinaya waxa la yeelayo haddii Mehemet diido inuu waafaqo shuruudihii ay soo jeediyeen. Jawaabtu waxay ahayd inuusan ka welwelin wax kasta oo dhici kara; maxaa yeelay iyagu arrintaas hore bay uga sii diyaargaroobeen. Muddadii nebinnimadu way dhammaatay, isla maalintaasna xukunkii arrimaha Maxamediyiinta wuxuu u gudbay gacanta Masiixiyiinta, sida uu xukunkii arrimaha Masiixiyiintuba ugu gudbay gacanta Maxamediyiinta 391 sano iyo 15 maalmood ka hor. Sidaas ayaa hooggii labaad ku dhammaaday, buunkiina lixaad codkiisii ku joojiyey.” Uriah Smith, *Synopsis of Present Truth*, 218.

Islaamkii hoogga labaad, wuxuu ka gudbay heerkii ugu sarreeyey ee xooggiisa, kaas oo sida erayga Ilaah waafaqsan ahaa inuu sii socdo saddex boqol iyo sagaashan iyo hal sannadood iyo shan iyo toban maalmood. Hase ahaatee, 1830-meeyadii Masar waxay isku dayaysay inay dib uga dhiso khilaafad Masar gudaheeda iyadoo ujeeddadu ahayd in la sii wado jihaadkii labaad ee weynaa ee taariikhda Muslimiinta. Suurtagalnimada dagaallo Islaami ah oo dheeraad ah waxay sababaysay in quwadihii reer Yurub ay cabsi la gariiraan. Tobannaan sano, qalalaasaha ka dhashay in Islaamku mar kale huriyo dagaalkiisii waxaa taariikhyahannadii iyo weriyayaashii sannadahaas ku magacaabi jireen “Su’aasha Bari.” Dagaalladii carruurta bari waxaa qarniyo badan lagu waday quruumaha Yurub, kuwaas oo diintooda ka soo farcantay kaniisaddii Rooma. Sannadkii 1838, “cidhiidhiga quruumaha” ee Masiixu tilmaamay wuxuu ka dhigan yahay gilgilashada quruumaha cadhaysan ee ka dhalatay dagaalkii Islaamku ku qaaday Boqortooyadii Rooma ee hore.

“Anigu markaan [la sii daayay] afarta malaa’igood ee ku xidhan webiga weyn ee Furaat, waxaan fahmayaa in Ilaah markaas uu ku dhowaa inuu u oggolaado afarta quruumood ee ugu waaweyn oo Boqortooyadii Cismaaniyiinta ka koobnayd, kuwaas oo si aan waxtar lahayn isugu dayay inay ka adkaadaan Boqortooyadii Bari ee fadhigeedu ahaa Constantinople, isla markaana horumar aad u yar ka sameeyey qabsashadii Yurub, inay hadda qabsadaan Constantinople, oo ay ku fatahaan oo ku jebiyaan saddex meelood meel Yurub, taas oo dhab ahaan dhacday ku dhowaad bartamihii qarnigii shan iyo tobnaad.” *Works of William Miller*, Volume 2, 121.

Dhibaataada quruumaha ee ku xusan qisada laga helayo Luukos waxay ahayd “iyagoo wareersan; baddu iyo hirarkuna guuxayaan,” iyo iyadoo “qalbiyadii dadka ay la daciifayaan cabsi awgeed, iyo filashada waxyaalaha dunida ku soo socda.” Jahawareerkii Arrinta Bariga wuxuu sii waday inuu kiciyo quwadaha dunida ilaa qarnigii labaatanaad, calaamadda dhibaataadaasina waxay ahayd “qalbiyadii dadka oo cabsi la daciifaya” iyo “badda iyo hirarka oo guuxaya.”

“Shaabadeyntan addoommada Ilaah waa tii isla tan oo lagu tusay Ezekiel riyo. Yooxanaa isaguna wuxuu markhaati ka ahaa muujintan aadka u yaabka badan. Wuxuu arkay badda iyo hirarka oo guuxaya, iyo quluubta dadka oo cabsi awgeed gabbanaysa. Wuxuu daawaday dhulka oo la ruxayo, iyo buuraha oo lagu tuurayo badhtamaha badda (taas oo si dhab ah u dhacaysa), biyihiisana oo guuxaya oo kacsan, iyo buuraha oo la gariiraya bararkiisa daraaddiis. Waxaa la tusay belaaoyin, cudurro faafa, abaar, iyo dhimasho iyagoo gudanaya hawshooda argagaxa leh.” Testimonies to Ministers, 445.

Markii Yooxanaa la tusay shaabadaynta boqol iyo afartan iyo afarta kun, wuxuu arkay cidhiidhiga quruumaha, sida ay u metelayaan badaha iyo hirarka guuxaya, iyo qalbiyada dadka oo cabsi la taagdarnaanaya; waxayna ahayd isla shaabadayntii loo tusay Xisqiyaal cutubka sagaalaaad. Xisqiyaal waxaa la tusay curiyeyaasha gudaha ee shaabadaynta, Yooxanaase waxaa la tusay curiyeyaasha dibadda ee la xidhiidha shaabadaynta. Yooxanaa wuxuu arkay in caraysiinta quruumuhu ay la xidhiidho shaabadaynta boqol iyo afartan iyo afarta kun, caraysiinta quruumuhuna sidoo kale waa cidhiidhigii quruumaha ee Luukos, kaas oo taariikh ahaan loo aqoonsaday Su’aasha Bariga. Yooxanaa waxaa la tusay in Islaamka hoogga saddexaad uu yahay calaamadda dibadda ee shaabadaynta boqol iyo afartan iyo afarta kun.

“Waqtiga hadda la joogo waa wakhti dan iyo xiise aad u weyn u leh dhammaan kuwa nool. Taliyayaal iyo rag dawladnimo, rag haya jagooyin aaminaad iyo amar leh, rag iyo dumar fikir leh oo ka tirsan dhammaan dabaqadaha bulshada, indhahoodu waxay ku foogan yihiin dhacdooyinka hareerahayaga ka dhacaya. Waxay eegayaan xiriirrada kacsan ee aan degganayn ee ka dhex jira quruumaha. Waxay arkayaan xoogga sii kordhaya ee la wareegaya qayb kasta oo dunidan ah, waxayna garanayaan in wax weyn oo go’aan leh uu ku dhow yahay inuu dhaco—in dunidu qarka u saaran tahay qalalaase aad u weyn.”

“Mala’iguhu hadda waxay xannibayaan dabaylaha colaadda, si aanay u dhicin ilaa dunida looga digo halaaggeeda soo socda; hase ahaatee duufaan ayaa isa soo ururinaysa, oo diyaar u ah inay dhulka ku qaraxdo; oo marka Ilaah ku amro mala’igtiisa inay sii daayaan dabaylaha, waxaa jiri doona muuqaal colaadeed oo aan qalinna sawiri karin.

“Kitaabka Quduuska ah, iyo Kitaabka Quduuska ah oo keliya, ayaa bixiya aragti sax ah oo ku saabsan waxyaalahan. Halkan waxaa lagu muujiyey muuqaallada waaweyn ee ugu dambeeya ee taariikhda dunideenna, dhacdooyin horeba hadhkoodii u sii ridaya, codka soo-dhowaanshahooduna uu dhulka ka dhigayo inuu gariiro, qalbiyadana dadka uga baabba’aan cabsi aawadeed.” Education, 179, 180.

Cutubka kow iyo labaatanaad ee Luukos, Ciise wuxuu tilmaamay “calaamooyinka” hormuudka u noqday dhaqdhaqaaqii Millerite-ka, oo dhammaan “calaamooyinkaas,” sida ay Sister White sheegtay, way rumoobeen. Dhulgariirkii Lisbon, maalintii mugdiga ahayd, xiddigihii dhacay, iyo

cidhiidhigii quruumaha, kaas oo matalayey gariirintii quwadaha dhulka oo ay Islaamku ku rumoobeen cabsidii ay dhalisay Arrinta Bariga, dhammaantood way rumoobeen. “Calaamooyinka” Millerite-ku waxay kaloo ka mid yihiin Wiilka Aadanaha oo daruur la imanaya, taas oo ku rumoowday habka saxda ah ee ay Masiixu “calaamooyinka” u taxay; waayo ka dib markii cidhiidhigii quruumuhu ku dhammaaday xakamayntii sarreyntii Cusmaaniyiinta sannadkii 1840, Masiixu wuxuu soo galay Meesha Ugu Quduusan 22-kii Oktoobar, 1844, oo markuu yimidna daruuro ayuu la yimid.

“Oo, bal eeg, mid u eg Wiilka Aadanaha ayaa la yimid daruuraha samada, oo u yimid Kan Waayeelka ah ee Maalmaha, oo waxay isaga soo dhoweeyeen hortiiisa. Oo waxaa la siiyey talisnimo, iyo ammaan, iyo boqortooyo, si ay dadyowga oo dhan, quruumaha, iyo afafka oo dhammu isaga ugu adeegaan; talisnimadiisu waa talisnimo weligeed ah oo aan dhammaan doonin.’ Daanyeel 7:13, 14. Imaatinka Masiixa ee halkan lagu tilmaamay ma aha imaatinkiisii labaad ee uu dhulka ku iman lahaa. Wuxuu samada ugu yimaadaa Kan Waayeelka ah ee Maalmaha si uu u helo talisnimo iyo ammaan iyo boqortooyo, kuwaas oo la siin doono marka uu dhammaado shuqulkiisa dhexdhexaadinnimo. Waa imaatinkan, ee aan ahayn soo laabashadiisa labaad ee uu dhulka ku imanayo, kii wax sii sheegiddu sii sheegtay inuu dhici doono dhammaadka 2300-kii maalmood sannadkii 1844. Iyadoo ay la socdaan malaa’igta samadu, Wadaadkeenna Sare ee weynu wuxuu galaa meesha ugu quduusan, halkaasna wuxuu kaga muuqdaa hortiiisa Ilaah si uu ugu guda galo falalka ugu dambeeya ee adeeggiisa isagoo matalaya aadanaha—inuu fuliyo hawsha xukunka baaritaanka ah iyo inuu kafaaraggud u sameeyo kuwa kasta oo la muujiyo inay xaq u leeyihiin faa’iidooyinkiisa.” Murankii Weynaa, 479.

“Calaamadaha” la xidhiidha taariikhda Milleriyiinta waxay tusaale u ahaayeen “calaamadaha” la xidhiidha taariikhda boqol iyo afartan iyo afarta kun. Markii Masiixu markhaatiga labaad ku bixiyey sheekada taariikheed masalka, wuxuu xertiisii u tilmaamay “geedaha guga ee biqilaya.” Wuxuu u sheegay in marka ay geeduhu bilaabaan inay biqlaan aad garanaysaan in dhammaadka dunidu dhow yahay, iyo in qarniga markhaati ka noqda geedaha guga ee biqilaya uu noolaan doono si uu u arko samooyinka iyo dhulku inay baaba’aan, dabka imaatinkiisa labaad.

Markay imminka soo biqlaan, idinkuba naftinna ayaad ku aragtaan oo ku garataan in xagaa dhow yahay. Sidaas oo kale idinkuna, markaad aragtaan waxyaalahan oo dhacaya, ogaada in boqortooyada Ilaah dhowdahay. Runtii waxaan idinku leeyahay, Qarnigan ma idlaan doono ilaa waxaas oo dhan ay wada rumoobaan. Samada iyo dhulku way idlaan doonaan, laakiin ereyadaydu ma idlaan doonaan. Luukos 21:30–33.

Su’aashu haddaba wuxuu noqonayaa, “goormay geeduhu bilaabeen inay soo biqlaan?” Roobkii dambena wuxuu bilaabay inuu da’o 11-kii Sebtembar, 2001, taas oo sida ku xusan Ishacyaah ay tahay “maalinta” “dabayltiisa kulul ee maalinta dabaysha bari.”

Markuu ay soo baxdo, xad buu kula murmaa; dabayshiisa kululna wuu joojiyaa maalinta dabaysha bari. Sidaas daraaddeed xumaanta Yacquub waa laga nadiifin doonaa; oo kanuna waa midhaha oo dhan ee dembigiisa lagu qaadayo; markuu dhagaxyada allabariga oo dhan ka dhigo sida dhagaxyada nuuradda oo la burburiyey, geedaha Asheeraah iyo sanamyaduna ma

taagnaan doonaan. Haddana magaaladii deyrka lahayd way cidloona doontaa, hoygiina waa laga tegi doonaa, oo waxaa looga tegi doonaa sida lamadegaan; halkaas ayaa dibigu ku daaqa doonaa, halkaasna ayuu ku jiihsan doonaa, oo wuxuu cuni doonaa laamaheeda. Markay laamaheedu engegaan, waa la jebin doonaa; dumarku way iman doonaan, oo dab bay ku shidi doonaan; waayo, waa qoom aan waxgarasho lahayn; sidaas daraaddeed kii sameeyey uma naxariisan doono, kii abuurayna raallinimo uma muujin doono. Oo waxay dhici doontaa maalintaas in Rabbigu uu garaaci doono tan iyo marinka webiga ilaa togga Masar, oo idinkana mid mid baa la idiin soo ururin doonaa, Kuwiinna reer binu Israa'iilow. Oo waxay dhici doontaa maalintaas in buunka weyn la afuufi doono, markaasna waxaa iman doona kuwii qarka u saarnaa inay ku baabba'aan dalka Ashuur, iyo kuwii qaxootiga ahaa ee dalka Masar, oo Rabbiga ku caabudi doona buurta quduuska ah ee Yerusaaalem. Ishacyaah 27:8–13.

Roobkii dambe wuxuu bilaabay inuu si dhibco ah u da' o (qiyaasan) Sebtembar 11, 2001, waxaana bilaabmay doodda ku saabsan farriinta roobka dambe iyo farriinta nabad iyo ammaan ee been-abuurka ah. Taariikhda dooddaas ayaa ah meesha xumaanta Yacquub laga qaado (laga nadiifiyo, taas oo micnaheedu yahay in kafaaraggud loo sameeyo). Taariikhda doodda, taas oo ah doodda Xabaquuq, waa muddada shaabadaynta boqol iyo afartan iyo afarta kun, taas oo ku dhammaanaysa in Adventist-ka Maalinta Toddobaad ee La'odikiya laga tufo afka Rabbiga, waayo iyadu, sida "magaalada deyrka leh," waxay noqon doontaa cidla, maxaa yeelay waxay noqotay magaalada dad aan waxgarasho lahayn, oo aan naxariis iyo raalli ahaansho midna helin. Wakhtigaas "codka labaad" ee Muujintii siddeed iyo tobnaad wuxuu afuufi doonaa buun weyn, kaas oo ah buunka toddobaad iyo hoogga saddexaad, oo idaha kale ee Ilaahna waxay iman doonaan oo ku caabudi doonaan "Yerusaaalem", taas oo markaas noqon doonta dhaqdhaqaaqa kiniisadda guulaysata.

Sebtembar 11, 2001, waxa ay tilmaamaysaa in jiilkii ugu dambeeyey ee taariikhda dunidu yimid, oo keliya kuwa garta geedaha guga ee soo burqanaya ayaa heli doona roobka sababay in geeduhu soo burqadaan. Keliya kuwa garanaya in Islaamka hoogga saddexaad yahay waxa calaamadeeya imaatinka roobka dambe iyo shaabadaynta boqol iyo afartan iyo afar kun, ayaa ka mid noqon doona kooxdaas.

"Kuwa keliya kuwa ku nool iftiinka ay haystaan ayaa heli doona iftiin ka sii weyn. Haddaan maalin kasta hore ugu socon ku-dhaqanka wanaagyada firfircoon ee Masiixinnimada, ma garan doonno muujinta Ruuxa Quduuska ah ee roobka dambe. Waxaa laga yaabaa inuu ku da'ayo qalbiyo nagu wareegsan oo dhan, laakiin innagu ma kala garan doonno, mana aqbali doonno." Testimonies to Ministers, 507.

"Waa inaynaan sugin roobka dambe. Wuxuu ku soo degayaa kuwa garanaya oo qaata sayaxa iyo roobabka nimcada ee inagu soo da'a. Marka aynu ururinno jajibka iftiinka, marka aynu qiimaynno naxariisaha xaqa ah oo Ilaah leeyahay, kan jecel inaynu isaga aaminno, markaas ballan kasta waa la oofin doonaa. 'Waayo, sida dhulku u soo bixiyo biqilkiisa, iyo sida beertu u soo bixiso waxyaalaha lagu dhex beeray; sidaas oo kalena Sayidka Rabbiga ahu wuxuu xaqnimo iyo ammaan ka soo bixin doonaa quruumaha oo dhan hortooda' (Ishacyaah 61:11). Dunida oo dhammu waa inay ka buuxsantaa ammaanta Ilaah." The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 984.

Waxaannu daraasadda ku sii wadi doonnaa maqaalka xiga.

“Haddii aan kuwa ku caawin kara ——— aan lagu baraarujin dareenka waajibkooda, ma ay garan doonaan shuqulka Ilaah marka qaylada weyn ee malaa’igta saddexaad la maqlo. Marka nuurku u baxo inuu iftiimiyo dhulka, halkii ay u soo kici lahaayeen inay gargaar u noqdaan Rabbiga, waxay doonayaan inay shaqadiisa ku xannibaan si ay ula jaanqaaddo fikradahooda cidhiidhiga ah. Waxaan idiin sheegayaa in Rabbigu shaqadan ugu dambaysa u qaban doono si aad uga baxsan nidaamka caadiga ah ee wax loo sameeyo, iyo hab ka soo horjeeda qorshe kasta oo bani’aadam sameeyo. Waxaa jiri doona kuwo inaga dhex jooga oo had iyo goor doonaya inay xukumaan shaqada Ilaah, oo xataa amar ku bixiya tallaabooyinka la qaadayo marka shaqadu hore ugu socoto hoggaanka malaa’igta ku biirta malaa’igta saddexaad ee farriinta dunida loo gudbinayo. Ilaah wuxuu adeegsan doonaa habab iyo qalab ay ku caddaan doonto inuu isagu xarigga gacmihiisa ku hayo. Shaqaaluhu way la yaabi doonaan hababka sahlan ee uu u adeegsan doono inuu ku soo saaro oo ku dhammaystiro shuqulkiisa xaqnimada.” Testimonies to Ministers, 300.